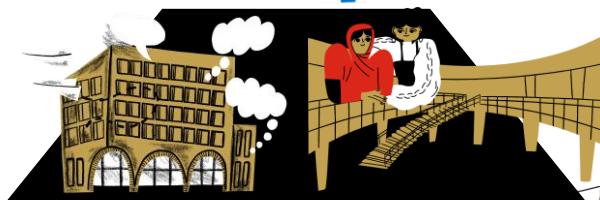

Främjande av delaktighet i Helsingfors stad 2026-2029

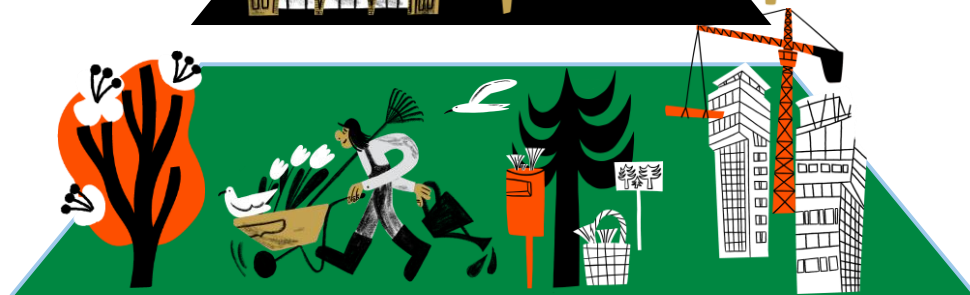
Nivåer för invånarnas deltagande och inflytande

Jag kan påverka och delta i samhället

Jag kan påverka och delta i staden

Jag kan påverka och delta i närområdet

Jag kan påverka och delta i mitt eget liv och i vardagen

Jag blir sedd, hörd och bekräftad varje dag

Helsingfors

27.8.2026

Delaktighet är en känsla av tillhörighet och en möjlighet att påverka frågor som är viktiga för en själv.

Helsingfors stads principer för delaktighet

**Utnyttja individernas
och gemenskapernas
kompetens och
expertis**

**Möjliggöra egen
verksamhet**

**Skapa jämlika
möjligheter
att påverka**

Ett Helsingfors att vara stolt över

De centrala delarna om delaktighet i stadsstrategin 2025–2029

Trivsamma och gemenskapliga grannskap

- Stadsdelar och grannskap är viktiga särpräglade lokala sammanslutningar. Vi stöder de lokala gemenskaper och försäkrar oss om att deras röster blir hörda i utvecklingen av områdena. Helsingfors är en stad för sina invånare.
- Vi använder mångsidiga metoder för att kunna ta till oss invånarnas upplevelser, önskemål och synpunkter.
- Vi strävar efter att utveckla delaktigheten så att vi når helsingforsbor i olika åldrar och med olika bakgrund.
- Tillsammans med lokala gemenskaperna planerar vi konkreta metoder för hur sammanslutningarna kan stärka människors egen aktivitet, vilja att knyta ömsesidiga kontakter och arbeta för sin egen lokalgemenskap.
- Med vår verksamhet gör vi det lättare för olika sammanslutningar med olika bakgrund att bli en fast del av Helsingfors och stadens karaktär.

Alla mår bra i Helsingfors

- I Helsingfors ska var och en, oberoende av bakgrund och utgångspunkt, kunna leva ett gott liv och förverkliga sina drömmar. Varje helsingforsbo ska kunna känna sig hemma i Helsingfors. Vi arbetar målmedvetet för att varje helsingforsbo ska kunna leva ett gott liv i sin stad.
- Staden arbetar på ett engagerat sätt mot segregation mellan områden och ojämlikhet mellan invånare.
- Vi jobbar särskilt för att barns och ungas verklighet inte ska segregeras. Vi arbetar målmedvetet för att öka varje områdes trivsamhet och stödja varje helsingforsbos levnadsbana.

En smidig vardag och fungerande tjänster

- Ett gott liv för helsingforsborna bygger på en smidig vardag och fungerande tjänster. Helsingforsbornas livssituationer varierar.
- I olika livsskeden är olika tjänster och faktorer viktiga. Alla stadens sektorer har en viktig uppgift för att helsingforsbornas vardag ska fungera smidigt och erbjuda förutsättningar för ett gott liv.

Vårt sätt att agera

- Vi finns till för helsingforsborna. Det är viktigt för oss att både Helsingfors och dess invånare har det bra. Vårt agerande är öppet och okomplicerat.
- Vi utnyttjar flerspråkigheten för att nå ut till och engagera olika helsingforsbor.
- Vi samarbetar med tredje sektorn, företag och stadsborna. Vi förhåller oss positivt och öppet till nya idéer.

Genomförandet av delaktighetsplanen under strategiperioden

- Sektorerna inom staden utarbetar sektorsspecifika delaktighetsplaner som en del av stadens modell för delaktighet och växelverkan.
- I planen samlas mål och åtgärder för att stärka invånarnas och olika aktörers delaktighet under varje strategiperiod.
- Planen innehåller prioriteringar för delaktighet som har tagits fram för hela strategiperioden 2026–2029:
 - Prioriteringarna baserar sig på stadsstrategin samt principerna för delaktighet i förvaltningsstadgan.
 - Prioriteringarna är gemensamma för alla sektorer.
 - Vid utarbetandet av innehållet har ett omfattande kunskapsunderlag använts (forskning inom området, enkäter och workshoppar).
- I början av strategiperioden har åtgärder för att genomföra prioriteringarna tagits fram i samband med planen för hela strategiperioden.
 - Åtgärderna som hör till prioriteringarna kan vid behov uppdateras som en del av sektorns årliga verksamhets- och ekonomiplanering inom den operativa verksamheten.
 - Delaktighetsplanen samt en slutrapport läggs fram för nämnden när strategiperioden avslutas. Därutöver är det också möjligt att lägga fram en halvtidsutvärdering för behandling.

Planen har utarbetats i samverkan och på en kunskapsbaserad grund

Innehållet i delaktighetsplanerna har utarbetats i samverkan med invånare, företag, organisationer samt påverkansorgan och råd.

Invånare:

- Voxit-dialog om delaktighet
- Diskussionsmöten inom områdesnätverken i stadsförnyelseområdena
- Riktade tillfällen, till exempel för unga och invånare med ett annat modersmål än svenska eller finska

Företag och organisationer:

- Enkäter

Personal:

- Voxit-dialog om delaktighet
- Enkät inom delaktighetsnätverket
- Tematiska workshoppar

Påverkansorgan och råd:

- Workshop med ungdomsrådet
- Workshop med äldrerådet, funktionsrättsrådet, rådet för jämställdhet och likabehandlingsdelegationen, organisationsdelegationen och nationalspråksnämnden

Dessutom har planen utformats med stöd av forskning, rapporter och utredningar från Helsingfors, Finland och internationella sammanhang.

Helsingfors

2128
enkätsvare

301
workshopdeltagare

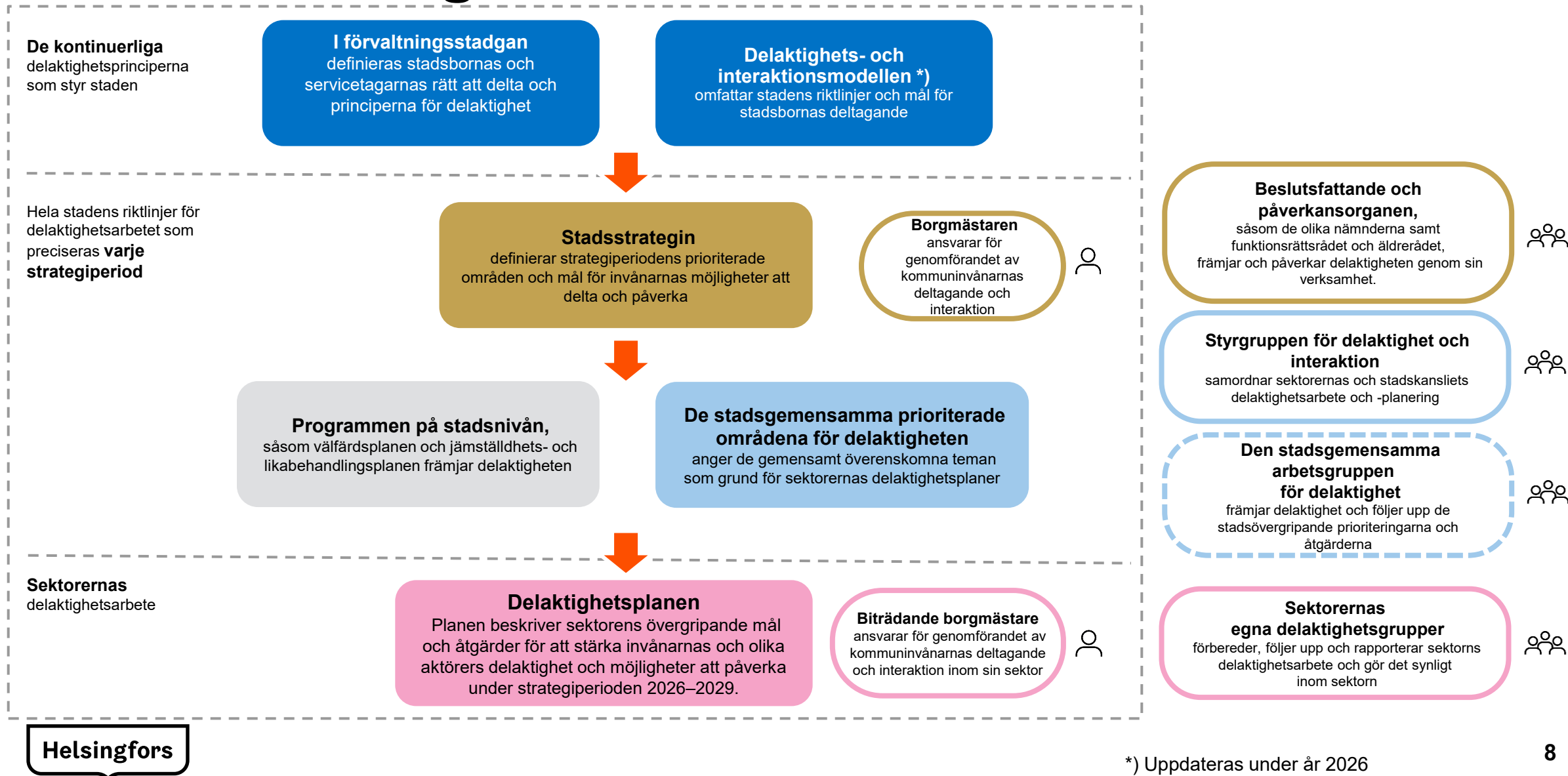
11
workshop

27.6.2026

Delaktighetsplanens koppling till stadens övriga planer och program

- Vid beredningen och utarbetandet av delaktighetsplanen har de planer och program inom staden som har beröringspunkter med delaktighet och påverkan beaktats i enlighet med deras beredningsskede.
- Dessa omfattar:
 - ✓ Helsingfors stads välfärdsplan 2026–2029
 - ✓ Jämställdhets- och likabehandlingsplanen 2026–2029
 - ✓ Utvecklingsprogrammet för migration och integration 2026–2029
 - ✓ Stadsförnyelse
 - ✓ Målen för förebyggande av segregation

Verkställandet av delaktighetsplanerna och arbetsfördelningen

Prioriterade områden och mål för delaktigheten 2026–2029

Prioriteringar för delaktighet 2026–2029

**Främjande av
jämlighet och
mångfald genom
delaktighet**

**Stärkt lokal
påverkan och
regional delaktighet**

**Fungerande tjänster
och en god
kundupplevelse
genom delaktighet**

Stadsövergripande åtgärder för strategiperioden

Prioritering	Stadsövergripande åtgärder för strategiperioden
Främjande av jämlikhet och mångfald genom delaktighet	DELTAGANDEMÖJLIGHETER OCH VÄXELVERKAN: 1. Vi utvecklar, etablerar och testar mångsidiga metoder för delaktighet. 2. Vi satsar på rättidig kommunikation som ökar genomslagskraften i delaktighetsprocessernas olika skeden och beaktar olika befolkningsgrupper. 3. Vi stärker barns och ungas möjligheter att bli hörda på olika sätt i staden och testar nya metoder för att lyssna till barn och unga i utsatta situationer.
	SAMVERKAN I PARTNERSKAP: 4. Vi utvecklar och stärker nya former av partnerskap med invånare och olika aktörer. 5. Vi planerar åtgärder för delaktighet och främjar delaktighet tillsammans med representanter för målgrupperna, organisationer, företag och andra samarbetsaktörer.
Stärkt lokal påverkan och regional delaktighet	UTNYTTJANDE AV INFORMATION: 6. Vi använder befintlig information mer effektivt i det lokala delaktighetsarbetet och i utvecklingen av tjänsterna.
Fungerande tjänster och en god kundupplevelse genom delaktighet	PERSONALENS KOMPETENS I DELAKTIGHETSFRÅGOR: 7. Vi stärker ytterligare personalens kompetens inom delaktighet genom mångsidiga metoder för kompetensutveckling.

Kultur- och fritidssektorns delaktighetsplan 2026–2029

Helsinki

Delaktighet är en genomgående princip inom kultur- och fritidssektorn

Delaktighet är en genomgående princip inom kultur- och fritidssektorns tjänster i all tjänsteproduktion och utveckling. Genom att främja delaktigheten strävar man inom kultur- och fritidstjänsterna efter att

- utveckla tjänsterna utifrån stadsbornas behov
- stärka stadsbornas upplevelse av delaktighet
- stödja enskilda personers och gemenskapers självständiga verksamhet och arbete i partnerskap
- främja demokratifostran och goda relationer mellan olika befolkningsgrupper
- fästa särskild uppmärksamhet vid människor i utsatt ställning
- producera jämlika och ansvarsfulla offentliga tjänster.

Kommunallagen styr deltagandet i gemensamma saker

Kommuninvånarna och de som utnyttjar kommunens tjänster har rätt att delta i och påverka kommunens verksamhet. Deltagande och påverkan kan främjas i synnerhet genom att

- diskussionsmöten och invånarråd ordnas,
- åsikterna hos invånarna och personer som utnyttjar tjänster och regelbundet eller en längre tid bor eller vistas i kommunen reds ut innan beslut fattas,
- företrädare för dem som utnyttjar tjänsterna väljs in i kommunens organ,
- möjligheter att delta i ekonomiplaneringen ordnas,
- tjänsterna planeras och utvecklas tillsammans med dem som utnyttjar tjänsterna,
- invånare, organisationer och andra sammanslutningar stöds när de tar egna initiativ till att planera och bereda ärenden.

Kommunallagen, 22 § ([8.2.2019/175](#)) Möjligheter att delta och påverka

Produktionen av och delaktigheten inom kultur- och fritidstjänsterna styrs också av

- Grundlagen
- Diskrimineringslagen och jämställdhetslagen
- Bibliotekslagen
- Ungdomslagen
- Lagen om kommunernas kulturverksamhet
- Idrottslagen

Utvecklingsansvar på stadsnivå gällande delaktighet

Kultur- och fritidssektorn ansvarar för utvecklingen på stadsnivå i fråga om tre teman som främjar stadsbornas delaktighet:

1. helheten för barns och ungas delaktighet och påverkan tillsammans med fostrans- och utbildningssektorn
2. understöden för kultur och fritid samt utvecklingen och genomförandet av stadens lokalbokningshelhet och tjänsten Varaamo
3. den stadsgemensamma utvecklingen av frivilligarbete.

Vid planeringen av delaktigheten beaktas dessutom att gemenskapshusen och Stadin safka överförs från stadskansliet till kultur- och fritidssektorn den 1 januari 2027 och att kultur- och fritidssektorns tjänster för främjande av välbefinnande och ungdomsservicehelheten förenas till en ny servicehelhet.

Stadsbornas tankar om delaktighet

Utdrag ur Voxit-enkäten, som 1 623 stadsbor besvarade

80 %

tycker att sättet att möta människor är särskilt viktigt.

88 %

anser att det borde finnas mer dialog i staden mellan invånare, experter och beslutsfattare.

18 %

upplever att det är lätt att göra saker i Helsingfors själv eller tillsammans som talkoarbete.

79 %

anser att invånarnas kunskaper och kompetens inte utnyttjas tillräckligt i utvecklingen av staden.

69 %

tycker att staden ska stödja stadsbornas egna aktiviteter och aktivism mer än i nuläget.

Helsinki

”Människor känner sig ensamma, men det är svårt att delta om ingen frågar.”

Vad vill de anställda inom kultur- och fritidssektorn utveckla inom delaktigheten?

Temana i verkstads- och enkätsvaren från cirka 200 anställda inom kultur- och fritidssektorn.

1.

Bemötandefärdigheter och attityder

Nivån på bemötandefärdigheterna inom tjänsterna upplevs som ojämn. Det finns utrymme för utveckling i bemötandet och betjäningen av människor med olika bakgrunder. Det finns behov av konkret, praktisk utbildning samt kompetens om jämlikhet.

2.

Personer i utsatt ställning

Personer i utsatt ställning nås punktvís. Det behövs mer fältarbete och verktyg (bland annat tolktjänster) för att övervinna språkliga och kulturella barriärer. Om specialgrupper endast deltar i sina egna, separata tjänster ökar risken för segregation.

4.

Resurser och ansvarsfördelning

Delaktighetsarbetet sker ofta vid sidan av det övriga arbetet. Ambulerande arbete och hörande kräver tid, som man inte har. Man upplever att de centraliserade strukturerna inte ger tillräckligt stöd för arbetet. Det finns en vilja att arbeta på ett inkluderande sätt, men strukturerna stöder inte detta. Det är oklart hur delaktigheten leds.

3.

Metoder och processer

Det finns behov av en checklista eller process för delaktighet. Metoder där deltagandet sker på annat sätt än på webben, i dialog och genom gemensam utveckling. Det krävs olika metoder för att nå ut till dem som inte använder tjänsterna.

5.

Kommunikation om delaktighet

Stadsborna vet inte tillräckligt om möjligheterna att påverka. Deltagarna får inte alltid veta vad som händer med deras respons eller idéer. Kommunikationen når inte alla målgrupper.

Mål och åtgärder för delaktighet inom kultur- och fritidssektorn 2026–2029

Mål och åtgärder för delaktighet inom kultur- och fritidssektorn 2026–2029

1. Vi stärker inkluderingen och hörandet av personer i utsatt ställning samt beaktar dem som ännu inte använder våra tjänster.

- ☐ Vi ser till att barns och ungas röst blir hörda inom alla våra tjänster.
- ☐ Vi prövar nya sätt att höra och involvera stadsbor i utsatt ställning.
- ☐ Vi prövar och tar i bruk mångsidiga metoder för delaktighet och påverkan.

2. Vi stöder självständig verksamhet och testar nya slags partnerskap. Vi stärker möjligheterna till regionalt deltagande.

- ☐ Vi stöder stadsbornas självständiga verksamhet, aktörskap och gemenskaper i områdena.
- ☐ Vi möjliggör och stöder möten och dialog mellan stadsbor i olika åldrar och med olika bakgrunder.
- ☐ Vi stärker och prövar nya och enkla möjligheter att delta och påverka i det egna området.

3. Vi involverar tjänsternas användare i utvecklingen av tjänsterna och förbättrar bemötandet av kunder inom våra tjänster.

- ☐ Vi involverar stadsborna i utvecklingen och utvärderingen av tjänsterna.
- ☐ I viktiga lokalprojekt reserverar vi arbetstid för att genomföra deltagandeprocessen.
- ☐ Vi berättar för deltagarna hur deras deltagande har påverkat.
- ☐ Vi främjar bemötandefärdigheterna genom att utbilda personalen, och synliggör framgångar.

1. Vi stärker inkluderingen och hörandet av personer i utsatt ställning samt beaktar dem som ännu inte använder våra tjänster.

- ☐ Vi ser till att barns och ungas röst blir hörda inom alla våra tjänster.
- ☐ Vi prövar nya sätt att höra och involvera stadsbor i utsatt ställning.
- ☐ Vi prövar och tar i bruk mångsidiga metoder för delaktighet och påverkan.

Stadsstrategin 2026–2029

- I Helsingfors ska var och en, oberoende av bakgrund och utgångspunkt, kunna leva ett gott liv och förverkliga sina drömmar. Varje Helsingforsbo ska kunna känna sig hemma i Helsingfors. Vi arbetar målmedvetet för att varje Helsingforsbo ska kunna leva ett gott liv i sin stad.
- Staden arbetar på ett engagerat sätt mot segregation mellan områden och ojämlikhet mellan invånare. Vi jobbar särskilt för att barns och ungas verklighet inte ska segregeras. Vi arbetar målmedvetet för att öka varje områdes trivsamhet och stödja varje Helsingforsbos levnadsbana.
- Vi strävar efter att utveckla delaktigheten så att vi når Helsingforsbor i olika åldrar och med olika bakgrund. Vi utnyttjar flerspråkigheten för att nå ut till och engagera olika Helsingforsbor.

Varifrån härstammar målet?

- **När jämlikhet förverkligas i kommunens tjänster** ökar upplevelsen av delaktighet och rättvisa. Inom kultur- och fritidstjänsterna är det motiverat att satsa på dem som har den svagaste upplevelsen av delaktighet.
- **Ungas upplevelse av delaktighet** har blivit svagare under de senaste åren, i synnerhet hos flickor, unga som hör till sexuella minoriteter och könsminoriteter, unga i mindre bemedlade familjer samt unga som upplever den egna hälsan som dålig.
- Vid genomförandet av delaktighet ska man utöver personer i olika åldrar, med olika bakgrund och med olika modersmål även beakta **andra grupper i utsatt ställning**, exempelvis personer med funktionsnedsättning, långtidssjuka, de som upplever ensamhet, arbetslösa och personer med låg utbildningsnivå. När vi utvecklar tjänsterna och delaktigheten kommer vi alltid också ihåg svenskspråkiga.
- **Jämlikt deltagande kan främjas** exempelvis genom att undanröja hinder för deltagande, kommunicera bättre, föra samman befolkningsgrupper, fokusera på människor i utsatt ställning, öka antalet mötesplatser samt inkludera stadsborna i viktiga frågor som påverkar deras liv och vardag.

2. Vi stöder självständig verksamhet och testar nya slags partnerskap. Vi stärker möjligheterna till regionalt deltagande.

- ☐ Vi stöder stadsbornas självständiga verksamhet, aktörskap och gemenskaper i områdena.
- ☐ Vi möjliggör och stöder möten och dialog mellan stadsbor i olika åldrar och med olika bakgrunder.
- ☐ Vi stärker och prövar nya och enkla möjligheter att delta och påverka i det egna området.

Stadsstrategin 2026–2029

- Stadsdelar och grannskap är viktiga särpräglade lokala sammanslutningar. Vi stöder de lokala närsammanslutningarna och försäkrar oss om att deras röster blir hörda i utvecklingen av områdena. Helsingfors är en stad för sina invånare.
- Tillsammans med lokala sammanslutningar planerar vi konkreta metoder för hur sammanslutningarna kan stärka människors egen aktivitet, vilja att knyta ömsesidiga kontakter och arbeta för sin egen närsammanslutning.
- Med vår verksamhet gör vi det lättare för olika sammanslutningar med olika bakgrund att bli en fast del av Helsingfors och stadens karaktär.

Varifrån härstammar målet?

- Helsingfors är en stad med allt mer mångfald, men möjligheterna att delta, påverka, möta och etablera sig i gemenskaper är inte alltid jämnt fördelade. De regionala kultur- och fritidstjänsterna har **en viktig roll när det gäller att stärka delaktigheten och de lokala gemenskaperna samt att möta stadsborna som en del av allas vardag.**
- Lokala gemenskaper, självständig verksamhet och nätverk är viktiga skapare av välbefinnande. **Kultur- och fritidstjänsterna fungerar ofta som möjliggörare och samordnare i olika områden.** De stöder stadsbornas självständiga verksamhet och regionala möjligheter till deltagande också genom understöd och genom att erbjuda lokaler för stadsbornas egen verksamhet.
- I det mångfacetterade Helsingfors framhävs betydelsen av möten, dialog och delade utrymmen. Stadsborna vill enligt forskning delta på webben, men samtidigt har polariseringen och ensamheten ökat. **Kultur- och fritidstjänsterna skapar möjligheter till möten och dialog mellan olika befolkningsgrupper i olika områden.**

3. Vi involverar tjänsternas användare i utvecklingen av tjänsterna och förbättrar bemötandet av kunder inom våra tjänster.

- ☐ Vi involverar stadsborna i utvecklingen och utvärderingen av tjänsterna.
- ☐ I viktiga lokalprojekt reserverar vi arbetstid för att genomföra deltagandeprocessen.
- ☐ Vi berättar för deltagarna hur deras deltagande har påverkat.
- ☐ Vi främjar bemötandefärdigheterna genom att utbilda personalen, och synliggör framgångar.

Stadsstrategin 2026–2029

- Ett gott liv för Helsingforsborna bygger på en smidig vardag och fungerande tjänster. I olika livsskeden är olika tjänster och faktorer viktiga. Alla stadens sektorer har en viktig uppgift för att Helsingforsbornas vardag ska fungera smidigt och erbjuda förutsättningar för ett gott liv.
- Vi använder mångsidiga metoder för att kunna ta till oss invånarnas upplevelser, önskemål och synpunkter. Vi förhåller oss positivt och öppet till nya idéer.
- Vi finns till för Helsingforsborna. Det är viktigt för oss att både Helsingfors och dess invånare har det bra. Vårt agerande är öppet och okomplicerat. Vi samarbetar med tredje sektorn, företag och stadsborna.

Varifrån härstammar målet?

- Stadsbornas kunskaper och erfarenhet får fortfarande ofta för lite uppmärksamhet. **Delaktighet i rätt tid samt tydlig respons om deltagandets påverkan stärker upplevelsen av delaktighet och viljan att delta.** Bristen på öppenhet, interaktion och förtroende försvagar i sin tur delaktigheten.
- Gemenskaper och delaktighet uppstår och lever i möten, men ofta krävs det även fysiska lokaler för att de ska kunna förverkligas. **Den arbetstid som reserverats för delaktighet i kultur- och fritidssektorns projekt för utveckling av tjänster, bland annat viktiga lokalprojekt, gör det möjligt att höra lokala behov och skapa hållbara lösningar.**
- I den dagliga verksamheten inom kultur- och fritidstjänsterna stärks stadsbornas delaktighet och gemenskapskänsla genom hörande, närvaro och verksamhet utan brådska. **Bemötande, närvaro och interaktion ansikte mot ansikte stärker gemenskapskänslan** i en situation där segregation, hinder och digitalisering har minskat det sociala umgänget mellan människor.

Mer information

Kultur- och fritidstjänster:

Kultur och fritid | Helsingfors stad

Kultur- och fritidssektorns delaktighetsplan 2026–2029 i Beslut-tjänsten (på finska):

Osallisuussuunnitelma 2026–2029,
osallisuussuunnitelman 2021–2025 loppuraportti,
kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala | Beslut | Helsingfors
stad

Helsinki

Gårdsbacka kulturköpcentrum, VårStad-projekt 2025–2026